

مقابله با تهدید نرم

مؤلف: رضا واضعی

انتشارات مانز

سرشناسه : واضحی، رضا، ۱۳۳۱ -
 عنوان و نام : مقابله با تهدید نرم/ مولف رضا واضحی.
 پدیدآور
 مشخصات نشر : تهران : ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی زمینی، انتشارات
 معاونت تربیت و آموزش، ۱۳۹۱.
 مشخصات : ۱۳۲ ص.: جدول (بخشی رنگی).
 ظاهری
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۶۰۶-۷۶۱-۵ : ۵۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست : فیها
 نویسی
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۲.
 موضوع : جنگ نرم
 موضوع : جنگ روانی
 شناسه افزوده : ایران. ارتش. نیروی زمینی. انتشارات معاونت تربیت و آموزش
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ ۷۵۲/۲۷۵۱۸
 رده بندی دبوی : ۲۵۵/۳۲۲۲
 شماره : ۲۸۵/۲۰
 کتابشناسی
 ملی

انتشارات مانز: ۲۳۷۸۲۳۷۲

نام کتاب: مقابله با تهدید نرم

مولف: رضا واضحی

مدیر مسئول انتشارات: علی دلاوری

ویراستار ادبی و فنی: مجید برجی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۱

تیراژ: ۵۰۰ جلد

حروف چینی و صفحه آرایی: ابوالفضل صیاد

لیتوگرافی: لیتوگرافی امیر شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

چاپ و صحافی: صحافی فتح المبین

قیمت کتاب: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۶-۷۶-۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه:	۳
فصل اول: شناسایی و شناخت تهدید نرم	۶
بخش اول: شناسایی تهدید نرم	۶
بخش دوم: تعریف واژگان کلیدی تهدید نرم	۱۰
بخش سوم: شناخت تغییر ساختار حکومت	۲۱
فصل دوم: ابزارها، اهداف، سطوح و ابعاد تهدید نرم	۲۹
بخش اول: ابزارهای تهدید نرم	۲۹
بخش دوم: اهداف تهدید نرم	۴۸
بخش سوم: سطوح تهدید نرم	۵۳
بخش چهارم: ابعاد تهدید نرم	۵۷
فصل سوم: شاخه‌های تهدید در جنگ‌های رسانه‌ای، روانی، اطلاعاتی	
رایانه‌ای، سایبری و براندازی	۶۰
بخش اول: جنگ رسانه‌ای	۶۰
بخش دوم: جنگ روانی	۶۶
بخش سوم: جنگ رایانه‌ای	۷۱
بخش چهارم: تهدید نرم اطلاعاتی	۸۰
بخش پنجم: جنگ سایبری	۸۵
بخش ششم: براندازی نرم	۹۸
فصل چهارم: شیوه‌ها و تاکتیک‌های تهدید نرم	۱۱۹
بخش اول: شیوه‌های تهدید نرم	۱۱۹
بخش دوم: تاکتیک‌های شخصیت‌زدایی	۱۲۰
بخش سوم: تاکتیک‌های محتوایی	۱۲۱
بخش چهارم: تاکتیک‌های القایی	۱۲۴
بخش پنجم: حداقل تکلیف در برابر تهدید نرم	۱۲۶

امروز اولویت اصلی، مقابله با جنگ نرم است. هدف آن ایجاد تردید، اختلاف و بدبینی میان آحاد مردم است و مهمترین راه های مقابله با این تهاجم حفظ و تقویت بصیرت روحیه بسیجی، امید کام به آینده و مراقبت جدی در تشخیص هاست.

از بیانات مقام معظم رهبری به مناسبت هفته بسیج (سال ۱۳۸۸)

بعد از پایان جنگ سرد، شرایط امنیتی جهان بسیار پیچیده و ناپایدار شد. با فروپاشی بلوک شرق، استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا با رویکرد یک جانبه و اتخاذ راهبرد جدید (نظم نوین جهانی) درصدد برآمد تسلط خود را بر کشورهای در حال توسعه گسترش دهد. نظریه پردازان آمریکایی به صراحت خواستار یک نظام نوین جهانی شدند که در آن فرماندهی و رهبری با ایالات متحده باشد، به طوری که اگر جهان را به منزله بدن سایبرنتیک (یک موجود زنده) تصور کنیم، آمریکا مغز این بدن و شبکه های ارتباطی و اطلاعاتی در حال تکامل جهان (به ویژه اینترنت) نظام عصبی آن با مرکزیت آمریکا باشد. آمریکا بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر به بهانه مبارزه با تروریسم، جنگ سخت را در منطقه خاورمیانه پیش گرفته و کشورهای عراق و افغانستان را اشغال نمود. هر چند دشمنان ایران کمر همت به نابودی و شکست انقلاب اسلامی بسته و کلیه راه کارهای ممکن را به آزمون و عمل درآوردند (از جمله پروژه ایجاد جنگ داخلی، ایجاد اختلاف بین فرق و اقوام مختلف ایرانی، پشتیبانی های مادی از گروه های معاند و مخالف نظام، ترور شخصیت های سیاسی، نظامی و مذهبی کشور به راه انداختن جنگ تحمیلی هشت ساله، تحریم اقتصادی، بلوکه کردن دارایی های ایران و ...) ولی در نهایت به این نتیجه رسیدند که هیچ یک از روش های فوق به عنوان تهدید سخت جهت پیروزی بر انقلاب اسلامی ایران کارساز نبوده و قطار انقلاب اسلامی با هدایت عالمانه و حکیمانه رهبر معظم انقلاب و پشتیبانی های مردمی همچنان رو به پیشرفت است. همچنین نظریه پردازان غربی با توجه به ساختار دفاعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و رهبری حکیمانه فرماندهی معزز کل قوا در حال حاضر، جنگ نرم را بهترین شیوه مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران می دانند.

آگاهی و شناخت شیوه‌ها و تاکتیک‌های تهدید نرم کشورهای استکباری، فرهیختگان، روانکاوان، اقتصاددانان، سیاستمداران و فرماندهان نظامی به طور کلی نخبگان یک کشور در اقصی نقاط جهان و کشورهای در حال توسعه را بر آن می‌دارد با برنامه‌ریزی، ایجاد و بهره‌برداری از فرصت‌ها، مقابله با انواع تهدیدها و رفع آسیب‌پذیری‌های مختلف در عرصه‌های سیاسی، نظامی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشورها با استفاده از ابزارها و روش‌های متنوع امنیت ملی خود را تامین نمایند. در این راستا، شیوه‌های رقابت ناهمگون و نامتوازن و شناخت روش‌های به کارگیری تهدیدها نرم در کشورهای مختلف جهان و درصدد مقابله با آن‌ها از مهم‌ترین راه کارهایی محسوب می‌شود که پیروزی در آن‌ها بستگی چندانی به تسهیلات نظامی و قدرت اقتصادی و نفوذ سیاسی و روابط دیپلماسی نداشته و به فن‌آوری‌های نوین بستگی ندارد. چنان‌چه کشوری بتواند حداقل امکانات نسبی را که برای موضوع مورد رقابت نیاز است فراهم نماید، می‌تواند به پیروزی خود در این عرصه (تهدید نرم) امیدوار باشد. به هر حال، آشنایی فرماندهان و مسئولان با بحث تهدید نرم یا به مفهوم کلی جنگ نرم الزاماً به مفهوم ریشه‌کن کردن آثار منفی این تهدید نیست. اما نگارش و تدوین مبانی و موضوعات بنیادین آن‌ها و تشریح تاثیرات آن بر امنیت ملی می‌تواند آثار مخرب آن را بر تصمیم‌سازان کاهش دهد. از این‌رو نوشتار حاضر به رشته تحریر درآمده تا در کلاس‌های آموزشی درجهت افزایش آگاهی و بینش عمومی افراد استفاده شود.

۱- مقدمه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَاطِلَهُ مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْتِي لُؤُنُكُمْ خَبَالًا وَدَوَا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از غیر خودتان دوست صمیمی انتخاب نکنید. چرا که آن‌ها از بخل و فساد در کار شما ذره‌ای کوتاهی نکنند و می‌خواهند شما در رنج و سختی باشید. دشمنی با شما را بر زبان هم آشکار می‌سازند، ما آیات خود را به‌خوبی بیان کردیم اگر عقل و اندیشه به‌کار بندید.

(آیه ۱۱۸ سوره مبارکه آل عمران)

علامه طباطبائی (رحمت الله علیه) در تفسیر این آیه (یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا باطلهم من دونکم) ای کسانی که ایمان آورده‌اید دوست محرم‌رازی از غیر هم دینان خود نگیرید چرا که آن‌ها غیر دین اسلامند، می‌فرمایند دوست و خویشاوند نزدیک را (بطانه) یعنی ستر نامبرده است، چون آستر به پوست بدن نزدیک است، چنین شخصی از باطن و ضمیر انسان باخبر است و رازهای او را می‌داند (لایالونکم خیالاً) که آن‌ها لحظه‌ای از شر رساندن به شما نمی‌هراسند یعنی در حق شما از هیچ بدی و فساد فروگذاری نمی‌کنند و جنون را (خیل) می‌گویند، چون فساد عقل است. (ودوا ما عنتم) دوست می‌دارند شما را به ستوه آورند یعنی دوستار شدت گرفتاری و ضرر شما هستند. (قد بدت البغضاء من افواههم و ما تخفی صدورهم اکبر) دشمنی باطنی آن‌ها از سخنانشان پیداست و آن‌چه در دل دارند بس بزرگ‌تر از آن است یعنی آن‌قدر با شما دشمن هستند که نمی‌توانند دشمنی خود را پنهان کنند و از لحن گفتار و چرخش زبانشان آشکار است و با این همه آن‌چه از دشمن در دل دارند بسی بیشتر و خطرناک‌تر است و از شدت تنوع و عظمت، قابل وصف نیست و به همین سبب آن را مبهم آورده است. (قد بینا لکم الايات ان کتمت عقولون) ما آیات را برای شما بیان می‌کنیم اگر تعقل نمائید یعنی ما خطر دوستی و همدلی با آنان و اطلاع دادن آن‌ها از اسرار و احوالات را برای شما بیان نمودیم، باشد که اندیشه کنید و از همدلی با آن‌ها دوری گزینید.

در آیات بعدی همین اشاره را دارد. اگر خیری به شما برسد آن‌ها ناراحت می‌شوند و اگر بدی به شما برسد خوشحال می‌شوند و اگر شما صبر کنید و از خدا بترسید، کید، فریب و تهدید آن‌ها

هیچ ضرری بر شما نمی‌رسد و از فریب و عملیات روانی آن‌ها ایمن خواهید شد و ایمنی را مشروط به صبر و تقوا نموده است. در آخر آیه می‌فرماید خدا به آنچه می‌کنند احاطه دارد یعنی هم تهدید و عملیات روانی آن‌ها علیه شما و دیتان را می‌داند.

تهدیدهای فرهنگی که از آن به عنوان تهاجم فرهنگی یا به عبارتی تهدید نرم یاد می‌شود، مولفه‌های زیادی دارد از جمله:

۱- تردید در مبانی و زیر ساخت‌ها و باورهای اساسی جامعه؛

۲- بحران در ارزش‌ها و باورهای اساسی جامعه؛

۳- بحران در الگوهای رفتاری جامعه؛

۴- بحران‌های پنج گانه سیاسی (هویت، مقبولیت، مشارکت، نفوذ و توزیع).

تغییرات حاصل از تهدید نرم ماهوی، آرام، ذهنی، تدریجی و نرم افزارانه است، این تهدیدها همراه با آرامش و خالی از روش‌های فیزیکی و با استفاده از ابزارهای تبلیغاتی رسانه‌ای اعم از نوشتاری، دیداری و شنیداری، احزاب، تشکل‌های صنفی، قشری، قومی، مذهبی، دانشجویی و... و با شیوه لقاء و اقناع انجام می‌پذیرند.

پیچیده‌ترین و مهم‌ترین مؤلفه امنیت ملی در هر کشور، امنیت فرهنگی است. برای کشوری که هویت فرهنگی آن مؤلفه اصلی تلقی می‌شود، این امر اهمیت بیشتری خواهد داشت و هر چه این حکومت مبانی فکری و اعتقادی و الگوهای رفتاری دیگران را به چالش بیشتری بکشاند، با تهدیدات بیشتری مواجه خواهد بود. بنابراین، تهدیدات فرهنگی که از آن به عنوان تهاجم فرهنگی یا تهدید نرم یاد می‌شود، به دنبال ایجاد بحران‌های فرهنگی - سیاسی در جامعه و دستیابی به اهداف و اغراض سیاسی است. هدف اصلی از این نوع تهدید، حذف باوربندی جامعه، سلب اراده، روحیه مقاومت و در مجموع استحاله فرهنگی و سیاسی است. در این نوع تهدیدها تلاش می‌شود ملتی با آرمان به ملتی بی‌آرمان تبدیل شود و آن‌هم به دست خود الگوهای رفتاری خود را در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به چالش اندازد.

هدف از هر نوع تهدید، تاثیرگذاری بر اندیشه، عواطف، اراده و سرانجام به تسلیم کشاندن حریف است. بنابراین، نقطه مشترک همه تهدیدها، تحمیل اراده به نیروی مقابل است. تفاوت‌های موجود در تهدیدها در به کارگیری روش‌ها، ابزارها و... است. تهدید می‌تواند با تاکید بر توان

فیزیکی (لشکرکشی، اشغال خاک و سرزمین، نابودی و کشتن انسان‌ها و ویران نمودن مراکز اقتصادی) اجرا شود یا می‌تواند با تکیه بر روش‌های سیاسی، روانی و شیوه‌های غیرخشونت‌آمیز با به‌کارگیری قدرت نرم برای تاثیرگذاری بر اراده حریف و نیروی مقابل انجام گیرد. بی‌تردید اگر فکر، اراده و قدرت روحی حریف تسخیر شود، کاربرد قدرت سخت و لشکرکشی ضرورتی نخواهد داشت. از همین رو قدرت‌های استکباری با کاربرد عملیات روانی، مقاومت ملت‌ها و نظام‌های سیاسی را پیش از عملیات نظامی فرو می‌ریزند یا برای سرعت بخشیدن به تحقق اهداف نظامی، اقتصادی و سیاسی از سلاح تهدید نرم به منظور سلب اراده و انگیزه نبرد در نخبگان یک کشور، مردم و نیروهای مسلح بهره می‌برند و عملاً خاکریزهای دفاعی کشور بدون خون‌ریزی سقوط می‌کنند. بنابراین، آموزه تهدید نرم موثرترین، کارآمدترین و کم هزینه‌ترین و در عین حال خطرناک‌ترین و پیچیده‌ترین نوع تهدید علیه امنیت ملی یک کشور محسوب می‌شود. زیرا با عواطف، احساسات، فکر، اندیشه، باورها و آرمان‌های یک ملت و نظام سیاسی آن ارتباط دارد. تهدید نرم به روحیه، به‌عنوان یکی از عوامل قدرت ملی خدشه وارد می‌کند. عزم و اراده ملت را از بین می‌برد و دفاع آنان از آرمان‌ها و سیاست‌های نظام را تضعیف می‌کند. لذا، برماست که با شناخت و شناسایی تهدیدها و نوع به‌کارگیری ابزارها، آگاهی بخشیدن به مردم، انتخاب راه کارهای مناسب، الگو قرار دادن آموزه‌های اصلی دینی و اطاعت از تدابیر حکیمانه ولی فقیه زمان توطئه دشمنان را در تهدید نرم نقش بر آب کرده خود و خانواده خویش را از آتشی که آن‌ها روشن کرده‌اند نجات دهیم.